

SEKSUAALIEETTINEN KESKUSTELU

TM Heikki Alex Saulamo

Mistä Suomen ortodoksisessa kirkossa käytävässä seksuaalieettisessä, erityisesti homoseksuaalisuutta koskevassa keskustelussa on kysymys, ja mistä on kysymys Kirkon perinteisen opetuksen puolustamisessa?

Kysymys on siitä, pitääkö Suomen ortodoksinen kirkko esillä Kirkon Pyhän Hengen valaisemaa ja pyhien ihmisten todeksi elämää opetusta niin tässä kuin kaikissa muissakin asioissa pelastukseksi meille kaikille syntyisille ja himojemme kanssa kamppaileville. Jos se ei pidä, se menettää arvonsa, ja muuttuu mauttomaksi suolaksi. Mikäli opetus muutetaan tässä asiassa, se muutetaan kaikissa muissakin. Tämä on selvästi nähtävillä näitä new-age opetuksia julistavien ihmisten kirjoituksissa, puheissa ja toiminnassa, samoin kuin – valitettavasti – esimerkiksi luterilaisen kirkon lähihistoriassa.

Ortodoksisen perinteen valossa ihmiset eivät jakaudu – muuta kuin pyrkimyksensä perusteella – “hyviin” ja “pahoihin”. Oleellisesti ihmiset jakautuvat hengellisesti eläviin ja kokonaan tai puoliksi kuolleisiin. He jakautuvat oikeaan ja väärään suuntaan meneviin; katuviin ja katumattomiin; niihin jotka taistelevat omassa itsessään Jumalan valtakunnan puolesta ja niihin jotka eivät taistele (ainakaan Kirkon opetukselle kuuliaisina); niihin, jotka uskovat Jumalaan ja joiden kaipaus on Jumalan valtakuntaan, ja niihin, jotka uskovat johonkin muuhun (yleensä ihmiseen ja ihmisjärkeen) ja joiden kaipauksen kohde on hyvä elämä ja parempi maailma.

Jokaisella ihmisellä on himonsa, joiden kanssa taistellessaan joutuu käymään epätoivon partaalla, katsomassa oman sielun pimeisiin syövereihin. Kuten metropoliitta Anthony Bloom on sanonut, se, joka lähtee rukouksen ja kilvoittelun tielle eli tielle oman itsensä tuntemiseen, joutuu kohtaamaan hirviöitä (omassa itsessään). Tämä koskee jokaista. Ihmisen kilvoittelun ratkaisut käydään juuri vaikeina aikoina, yksinäisyyden ja masennuksen koetellessa. Juuri silloin usko, kuuliaisuus ja toivo ovat ratkaisevia. Näiden suhteellistaminen on pastoraalisen toiminnan pahin irvikuva.

Mutta mikä esillä olevassa kysymyksessä homoseksuaalisuudesta on niin ihmeellistä? Miksi ei reagoida ennemmin johonkin muuhun? Aiheita ja ongelmiahan riittäisi, mutta siinä, että ihmiset lankeavat ja jotkut jopa jäävät lankeemuksen tilaan tietoisesti lepäämään ei ole mitään niin ihmeellistä tai uutta. Jokainen vastaa lopulta itsestään, ja paimenet vastaavat myös laumastaan. Vielä ei kukaan ainakaan vastaavalla tavalla ole kuitenkaan astunut Kirkon paimenen roolissa opettamaan, että esimerkiksi avioliiton ulkopuoliset seksisuhteet tai abortti eivät ortodoksisen perinteen valossa olisi mitenkään vahingollisia ihmisen elämälle Kristuksessa. Sitä vastoin käsillä olevassa keskustelussa homoseksuaalisuudesta on se erityinen piirre, että Kirkon paimenia ja työntekijöitä myöten on julkisesti lähdetty ajamaan Kirkon opetuksen muuttamista. Se myös perustuu laajempaan harhaoppiin ja hengelliseen eksytykseen. Mikäli muutoksen annetaan tapahtua – virallisesti tai epävirallisesti – on sillä peruuttamattomat seuraukset monella tasolla.

Kysymys laajemmassa mielessä on new-age ideologian tai mentaliteetin asettumisesta Kirkon Tradition paikalle. Kyseinen mentaliteetti on nykyään läpäissyt kulttuurin kaikki tasot siinä määrin voimakkaasti, että sitä voidaan verrata pahaan hajuun, joka tunkeutuu joka paikkaan. Sen vaikutukselta on mahdotonta kokonaan varjeltua, mutta jos sen huomaa ja tunnustaa vaikuttavan itsessään, voi välttyä sen täysivaltaiselta vankeudelta.

New-age, kun siitä puhutaan laajemmassa mielessä, on vanhan kiliastisen harhaopin elpyminen. Se uskoo maanpäälliseen paratiisiin, ja sen edestä se on valmis uhraamaan ja tuhoamaan kaiken muun. Tätä tuhotyötä ei toteuteta samalla tavalla kuin esimerkiksi kommunistit sen toteuttivat Itä-Euroopan maissa, vaan ikään kuin säilyttämällä kuori ja vaihtamalla sisältö – kuten Mignon suklaamunista imaistaan kananmunan uutta elämää kantava sisältö ja pruuutataan tilalle makeaa ja hyvän makuista mutta mitään tekemätöntä massaa.

Kirkko on olemukseltaan marttyyrikirkko. Marttyyrien verta sanotaan Kirkon perustukseksi. Tämä on se asenne elämään, jota vasten meidän tulee tarkata omaa elämäämme ja suhtautumistamme. Vaikka olemmekin lähes toivottoman tuntuiseksi aikamme epäjumalan – mukavuudenhalun – orjia ja muuttuneet nojatuolikristityiksi, ei tämä kulahtanut kristillisyyden ole mikään mitta, jolla Kirkon opetusta pitäisi mitata. Elämä on kuolemista, kuten Juice Leskinenkin ymmärsi, mutta onko tällä kuolemisella elämää kantava ja arvollinen sisältö vai onko se pakenevista unelmiin, mukavuuteen ja fiiliksiin, riippuu meistä itsestämme.